

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus De Brevissima Ad Perfectionem Via, hoc est De
Perenni Divinæ Voluntatis Intentione, Executione,
Apprehensione**

Družbicki, Kaspar

Coloniae, 1723

Caput. X. Triplex Dei Voluntas earumque definitiones, ac inter sese
differentiæ explicantur.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55395](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55395)

CAPUT. X.

Triplicis DEI Voluntatis earumque definitiones, ac inter sese differentia explicantur.

NULLUS jam videtur esse locus ambigendi de 48.

hujus Exercitii præstantia, at illud aliquem torquere potest, cum voluntas Dei saltem sæpenumero lateat, qui fieri tandem possit, ut ubique homo & Voluntatem Dei assequatur, & exequatur? Quem nodum ut expediā, rationemque facile ubique Divinam voluntatem exequendi & cognoscendi tradam, necesse est à me prius, quid sit voluntas Dei? tum etiam? Quomodo à Deo nobis manifestetur? explicari. Non commemorabo autem Scholis & Theologis usitatas voluntatis Divinæ explicationes, & divisiones, tum quia subtiliores sunt, tum quia minus ad praxim accommodatæ, quam ratio nobis hîc proposita postulat. Non abs re tamen, nec à proposito adhorrenter fecero, si voluntatis Divinæ divisionem Mysticæ Theologiæ Magistris usurpatam, & ex S. Paulo desumptam, hoc loco vel obiter perstrinxero.

Illi igitur triplicem Dei voluntatem statuunt, non triplicem quasi diversam (una enim & eadem in Deo, idemque cum Deo Dei voluntas est, ut pridem docui) sed tripliciter consideratam. 1. Est Essentialis. 2. Interna. 3. Externa. Apostolus ita loquitur *Voluntas Dei bona, & Beneplacens, & Perfecta*; ita ut bona voluntas sit externa: Beneplacens

neplacens Interna, Perfecta, Essentialis, illa juxta Lyr. l. c. ad Rom. ad Incipientes, media ad Proficientes, ultima ad perfectos pertinet; dixerim ego, primam, hoc est, Externam & Bonam, esse Agentium; Mediam esse Contemplantium; Ultimam Excessivorum.

Essentialis voluntas Dei & reliquæ duæ, quoad rem ipsam, idem omninò unumque sunt: differunt tamen inter se per aliquas externas considerationes nostras atque conceptiones. Nam voluntas Dei spectata & sumpta ut est in se, sine ullo ad Creaturas ordine, prout scilicet nullo modo ad creaturas producit se profertque existentes, sed prout in solo Deo est, idemque cum Deo, & ipse Deus, hæc est illa quæ hoc loco dicitur Essentialis, & perfecta. Circa hanc Voluntatem, ita nudam, ita solam, ita ab omni creatâ specie & imagine similitudineque separatam, versantur & occupantur, potissimum quidem Beati in cælo, at etiam aliqui, sed rari in hac vitâ, Excellentes nimirum Sancti, & plane perfecti, & Deo digni, digni qui medullam & substantiam Dei, non per speciem & in ænigmate hauriant, & sugant; sed quos Deus omnibus creatis denudatos, ad se quoque limpidissimum Dei fontem, & recti principem, sine medio ullo admittat, & seipso pascat, altissimisque suis rationibus regat & gubernet.

50. Eadem voluntas Dei spectata & accepta non jam omninò ut est in seipsâ, atque in Deo, sed ut se profert ad creaturas existentes,

tes,

tes, non per signa tamen ulla, & effectus sensibiles, verum per solum quoddam lumen, quo illa se animæ hominis manifestat, ita copiose, diserte, & clarè, quin etiam experimentaliter, ut homo perfectè, atque clare experiatur cognoscatque, ipsam esse hoc quod est seu ipsam esse voluntatem Dei, beneplacitum Dei: dicitur voluntas Dei interna. Itaque Interior voluntas in hoc differt ab Essentiali, quod Essentialis se per se communicet homini, & ostendat, fruendamque det: Interna verò lumine superaddito additur, quo anima hominis, vel homo illustrat interius, plane intimèque cognoscit, sentit, experitur etiam, atque adeo degustat quid Deus velit, quòd hoc velit, in quâ re Deus habeat, & qualem habeat gustum Voluptatemque, si fiat, si exerceatur ab homine. Quid sit autem illud superadditum lumen, & an differât à conformitate ipsâ conjunctioneque humanæ Voluntatis cum Divinâ, & obscurum est explicare inexpertis, & ab hoc instituto alienum, & denique tum melius aliquid de hac Voluntate addetur, quando tertium genus voluntatis explicabitur.

Eadem ergo Dei Voluntas spectata & 49.
considerata, ut se foras prodit per externa signa, vel etiam per sensibilia, mediata, immediata; puta per leges, consilia, rationis dictamina, sive ea scripto, sive voce, sive naturali instinctu edicantur, dicitur Voluntas Exterior, sive Externa. Hæc differt ab Interna voluntate, quod etsi utraque se foras proferat, & prodat Creaturæ v. g. Homini,

Homini, Externa tamen profert se & ostendit lumine externo, nimirum lege, rationis dictatu &c. ideoque fiat regula operum humanorum tam internorum, quam externorum à liberâ operatione procedentium, cui se illa conformare necessario debeant, si recta, bona, meritoria, placita Deo esse velint. Interna verò voluntas profert se lumine interno, & intimo solius Dei proprio, ut inspirationibus, luminibus, elevationibus, & divinis quibusdam raptibus, attractionibusque, quibus anima absorbetur in Deum, audit & intelligit loquentem DEUM, & ita audit loquentem, ut simul intelligat, ipsum Deum & non ullum alium esse qui sibi loquatur, quemque audiat. Præterea intelligit, persentiscit sensu quodam, & gustu spirituali rationali, experimentoque suo indubitato comprobatur, quid Deus velit, quod hoc non aliudque velit denique degustat illum gustum Dei, quem habet in eo, quod res hæc fiat, ita fiat, tali modo, in talibus circumstantiis fiat. Externa voluntas sæpè, imò passim sentitur, videtur, auditur, scribitur in legibus, in præscriptis, regulis, consiliis, consuetudinibus: Interna semper intus est, prodire foras non potest, alioqui jam interna non est. Externa fundatur in creaturis, æternæ Divinæ legis particulam in se habentibus Interna in Creatore Deo cognoscitur, & ex illo hauritur, in illo legitur, ab illo discitur. Externa Voluntas rudibus, & exercitatos sensus non habentibus se accommodat: Interna Spiritualibus servit. Essentialis consummatos delectat. Externa ad Internam, Interna ad Essentialem deducit:

deducit : ubi externa perfecta est , ibi interna inchoatur ; hæc ubi perficitur, *Essentialis* degustari incipit. Ubi enim homo ita insuefcit omnibus divinis legibus perfecte, sincere, nudè, solitarie obtemperare, ut in omnibus suis operibus, nihil attendat, nihil spectet, nil cupiat, nisi unicam solam nudam Dei voluntatem, lege, præcepto, consilio, consuetudine, rationis, lumine, expressam, illico ad Internam voluntatem ab hac Externâ transit, illicò, inquam, admittitur ad voluntatem Dei intus in se degustandam & non jam per externas legum imitationes, sed per ipsius Dei internas inspirationes cognoscendam, imò experimento probandam. Sed hæc non contingit nisi, uti dixi, ei, qui insuevit nudè, sincere, solitarie soli Divinæ voluntati sibi quomodocunque expositæ obsequi : Nam si quid præterea aliud à Divinâ voluntate diversum, quidquid illud sit, intendit nullo modo gustum internæ Divinæ voluntatis assequitur : nondum enim solam Dei nudamque voluntatem intueri didicit (quod omninò ; & accurate notandum est ; multis enim perfectis alioquî hominibus hæc res injicit remoram repulsæque causa est, quominus intimiùs ad Deum ingredi possint.) Per intuitum autem nudum soliùs voluntatis Divinæ nihil aliud intelligo, quam resolutionem illam arbitrii humani liberi, quâ ablegatis, abdicatisque suis affectionibus, passionibus, propriis voluntatibus, operibus quæ præ manibus habet, etiam bonis & sanctis, modò á Divinâ vo-

luntate separatis, eligit, decernit, & statuit, exequiturque unam ac solam impermissam Dei voluntatem; idque eo præterea modo, ut prædictæ resolutio mentisque libera electio, non vi, coacte, violenter, & impetuosè, sed leniter, modeste, ex habitu, uno verbo, ex consuetudine quasi fiat. Violentia enim illa signum est rebellantis adhuc propriæ voluntatis, & animi passionibus suis desideriiisque privatis nondum exuti, nondum dominantis. Quod tamen intelligo quoad partem animi superiorem, non quoad inferiorem. Nam ordinatis beneque edomitis superioribus partibus, quidquid in inferiore fiat; non nocet, quia ratione domatur, & regitur. Quod solatium est iis, quibus effrenatæ passiones obtigere, & quibus perpetuum diabolicæ tentationes bellum indicunt. Hoc enim illos nihil impedit ab Internæ Voluntatis deliciis gustandis, modò illis difficile non sit abstrahere se ab omnibus creatis, & imprimis à seipsis: totos verò se ad unam solam Dei voluntatem ubique spectandam & exercendam convertere.

§2. Jam verò ubi ad perfectum Internæ Voluntatis iutuitum & gustum homo pervenerit, in tantoque gradu stare, & eò dignè se gerere didicerit, atque assuefecerit, continuo ab Essentiali voluntate fruendum admittitur. Sicut enim quam diu nubes & caligines àerem occupant, nec Sol radios evibrare, nec ipse Sol videri potest, pulsus autem nubibus, & deterfâ caligine, fundunt se radii, & ipse conspicuus redditur;

ita

ita quamdiu humanus animus nubes & caliginis propriarum voluntatum in se fovet, lux Divina Solque justitiæ in eo non potest elucescere, at pulsus nubibus affectuum (quod per sinceram illam, & nudam Divinæ voluntatis Externæ intentionem fieri diximus) illi-
cò radii Solis in terram cordis nostri vibrantur, serenitasque enascitur; per radios autem, tanquam per indices, & duces ad conspectum Solis ipsius, Patris luminum, & radiorum fontis pervenitur: spectandumque se Sol ille Divinus exhibet, non in radio & luce suâ, sed in semetipso.

Atque ex his elucescit tandem illud, quod erat initio Capitis hujus propositum: quidnam scilicet sit Voluntas Dei? & quomodo nobis illucescat? Cæterum non sum nescius hæc obscuriora esse paulo: quin imò fateor ita obscura esse, ut ipsâ explicatione obscurentur: hæc enim non Magisterio aut lectione humanâ, sed disciplinâ divinâ, & experimento proprio addisci amant, & nata sunt: ad illud ergo tandem veniamus, ut dicamus. Quomodo Voluntas Divina in rebus omnibus quæ agenda occurrunt, cognosci possit?

CAPUT. XI.

Tria esse Actionum humanarum genera: indifferentes actus in individuo non dari: de parte animi superiore & inferiore disputatur.

AD ostendendum, quomodo cognosci possit